

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Beraadslaging STAT nr 06/2008 van 9 april 2008

Betreft: Aanvraag van Kind & Gezin om vanwege de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie mededeling te bekomen van gecodeerde studiegegevens betreffende EU-SILC 2006 ("European Union – Statistics on Income and Living Conditions") in functie van een onderzoek met als thema "analyse van de leefsituatie van jonge kinderen in Vlaanderen en analyse van het gebruik van kinderopvang". (STAT/MA/08/004)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "de Commissie");

Gelet op de wet van 4 juli 1962 *betreffende de openbare statistiek* (hierna "wet openbare statistiek");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVP");

Gelet op het koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "koninklijk besluit van 13 februari 2001");

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juni 2007 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtsc Comité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van het Kind & Gezin, ontvangen op 21/01/2008;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie) op 28/02/2008;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 14/03/2008;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 9/04/2008, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De aanvraag strekt ertoe om Kind & Gezin (afdeling Algemene Diensten), hierna de Onderzoeker genoemd, te machtigen om vanwege de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (hierna ADSEI) mededeling te bekomen van gecodeerde studiegegevens betreffende EU-SILC 2006 ("European Union – Statistics on Income and Living Conditions", hierna "EU-SILC") in functie van een onderzoek met als thema "analyse van de leefsituatie van jonge kinderen in Vlaanderen en analyse van het gebruik van kinderopvang".

2. De aanvraag strekt er tevens toe het ingevolge die mededeling af te sluiten vertrouwelijkheidscontract tussen ADSEI en de Onderzoeker goed te keuren.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. TOEPASSELIJK WETGEVING

A.1. Wet openbare statistiek

3. Op grond van de artikelen 15 en 15bis van de wet openbare statistiek is ADSEI bevoegd, na toestemming van het Statistisch Toezichtcomité en mits een vertrouwelijkheidscontract goedgekeurd is door datzelfde Comité, gecodeerde studiegegevens te leveren aan de in de wet openbare statistiek vermelde bestemmingen onder de in de wet openbare statistiek gestelde voorwaarden.

4. Op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 7 juni 2007 is de Commissie, tot de installatie en de benoeming van de leden van het Comité, belast met de opdrachten die aan het Comité worden toebedeeld door de wet openbare statistiek.

A.2. WVP en koninklijk besluit van 13 februari 2001

5. Op grond van artikel 1, § 1 van de WVP en artikel 1, 3° van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 zijn gecodeerde studiegegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts mag gebeuren onder de in de WVP en het koninklijk besluit van 13 februari 2001 gestelde voorwaarden.

B. RECHTSBASIS

6. Kind & Gezin (afdeling Algemene Diensten) is één van de in de wet openbare statistiek opgesomde bestemmingen van gegevens, meer bepaald één in de zin van artikel 15, eerste lid, 2° van de wet openbare statistiek.

7. De Onderzoeker komt derhalve principieel in aanmerking om gemachtigd te worden om de gevraagde gegevens te ontvangen.

C. FINALITEIT

8. Persoonsgegevens dienen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen (artikel 4, § 1, 2° WVP).

9. Op grond van artikel 15 wet openbare statistiek dienen de gecodeerde persoonsgegevens te worden verkregen om een specifiek studiedoeleinde na te streven.

10. Uit de stukken blijkt dat de gegevens zullen worden gebruikt voor statistisch onderzoek, beleidsondersteunende doeleinden en studiewerk met algemene relevantie, meer bepaald:

1/ Analyse van de leefsituatie van jonge kinderen in Vlaanderen (gezinssituatie (gezinsvorm, gezondheidssituatie ouders, origine, onderwijsniveau), financiële situatie, andere materiële omstandigheden in het gezin) i.f.v. strategische oefeningen in het domein van de kinderopvang en in het domein van de preventieve zorg, en voor opname in de jaarlijkse publicatie 'Het kind in Vlaanderen' van Kind en Gezin.

2/ Analyse van het gebruik van kinderopvang voor nog niet schoolgaande kinderen en van het gebruik van buitenschoolse opvang, i.f.v. de planning en de toewijzing van opvangplaatsen, algemeen en naar kansengroepen (socio-economische status, origine).

11. Deze doeleinden zijn welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van artikel 4, § 1, 2° van de WVP.

D. GEGEVENS

12. In het kader van deze analyse heeft de Onderzoeker cross-sectionele gegevens EU-SILC 2006, met als teleenheid het kind nodig.

E. PROPORTIONALITEIT

E.1. Ten overstaan van de noodzaak tot het verkrijgen van gecodeerde gegevens

13. De Onderzoeker mag de gecodeerde persoonsgegevens enkel ontvangen indien een verwerking van anonieme gegevens niet de mogelijkheid zou bieden de statistische of wetenschappelijke doeleinden die hij betracht te verwezenlijken (artikel 4 WVP).

14. De studie en analyse die hier wordt beoogd kan het 'gegevensverlies' van een eventuele anonimisering door ADSEI (bv. door opname van de individuele gegevens van EU-SILC 2006 in totaliserende tabellen) niet aan.

15. Enkel het gebruik van individuele gecodeerde persoonsgegevens laat ter zake een zeer gedetailleerde analyse toe.

16. De Onderzoeker heeft bijgevolg behoefte aan de gevraagde gecodeerde persoonsgegevens. Een mededeling van louter anonieme informatie kan hier niet volstaan.

17. De doeleinden rechtvaardigen dus de verwerking van gecodeerde persoonsgegevens.

E.2. Ten overstaan van de hoeveelheid aan gegevens

18. Het gevraagde bestand bevat volgende variabelen:

- gegevens over het kind zelf (basis data, onderwijs en opvang);
- gegevens over het huishouden waarin het kind verblijft (gezinssamenstelling, inkomen, niet-monetaire indicatoren);
- gegevens over de ouders van het kind (basis data, opleiding, tewerkstelling, gezondheid en sociale integratie);

-gegevens over de mate van gebruik van kinderopvang en buitenschoolse opvang en participatie aan kleuteronderwijs.

19. Gelet op de analysedoelstelling is proportionaliteit in de aanvraag voldoende aangetoond voor de variabelen van EU-SILC 2006.

20. De dataset die voor het onderzoek zal meegedeeld worden, is daarmee dus relevant en derhalve toereikend, ter zake dienend en niet overmatig in de zin van artikel 4, § 1, 3° van de WVP, op de hierna vermelde uitzondering na.

21. De Commissie gaat namelijk in op de suggestie van de beheersinstelling in het technisch en juridisch advies dat de gegevens zouden kunnen beperkt worden tot deze met betrekking tot het Vlaamse Gewest, aangezien de bevoegdheid van de Onderzoeker is beperkt tot het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

22. De behoefte aan individuele gegevens over het kind zelf (dus basis data, onderwijs en opvang) en het bewijs van de evenredigheid ter zake wordt in het aanvraagformulier slechts gemotiveerd in functie van de beschrijving van kinderopvang en buitenschoolse opvang naar leeftijdsgroepen en in functie van het preventieve zorgaanbod van Kind & Gezin. Het doorvoeren van een analyse op individuele gegevens betreffende het Vlaams Gewest staat hiermee voorop. De Commissie is van oordeel dat een vergelijking van de gegevens over het kind zelf (Vlaamse Gewest) met dezelfde individuele gegevens van andere Gewesten niet strikt noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de door de Onderzoeker zelf prioritair geachte doelstellingen. Er kan, zo nodig, worden volstaan met een vergelijking tussen de gevraagde gecodeerde studiegegevens over het kind zelf in Vlaanderen met door ADSEI geaggregeerde gegevens over kinderen uit andere Gewesten. EU-SILC –de Onderzoeker zegt het zelf- betreft overigens vooral huishoud-, tewerkstellings-, opleidings- en gezondheidsgegevens van de ouders van kinderen en niet zozeer gegevens over de kinderen zelf.

E.3. Ten overstaan van de frequentie van mededeling van de gegevens

23. Met onderhavige aanvraag ligt enkel een onderzoek voor op de gegevens die betrekking hebben op EU-SILC 2006. Zij worden eenmalig ter beschikking gesteld voor dit onderzoek met een duurtijd van 6 maand. De gegevens zullen voor één jaar worden bewaard.

24. De duur van het vertrouwelijkheidscontract kan daarom in de ogen van de Commissie gesloten worden voor een periode van één jaar.

E.4. Ten opzichte van de bewaartermijn van de gegevens

25. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is (artikel 4, § 1, 5° van de WVP).

26. De Onderzoeker plant de onderzoeksactiviteiten te spreiden over een half jaar. De Onderzoeker wenst de gegevens niettemin één jaar te kunnen bewaren. Er is dus sprake van een verschil tussen de onderzoeksduur op de gegevens en de retentieduur van diezelfde gegevens. In de stukken wordt dit verschil niet verantwoord.

27. De Commissie volgt de opmerking van de beheersinstelling in het technisch en juridisch advies, namelijk dat dit verschil geen probleem stelt, op voorwaarde dat de Onderzoeker daarmee wil anticiperen op eventuele vertraging in het onderzoek.

28. De Commissie voegt er aan toe dat, indien de gegevens voor bedoelde periode verder beschikbaar moeten blijven voor eventuele tweede analyse ter controle, dit nog steeds beantwoordt aan de noodzaak van een billijke, proportionele retentieduur en deze 'langere' bewaartermijn dan nog steeds deel uitmaakt van het eigenlijke onderzoek zelf. Om elk misverstand ter zake te vermijden, vraagt de Commissie een gelijkschakeling van de onderzoeksduur en bewaarduur van de gegevens op één jaar.

29. Na deze termijn van één jaar moeten de gegevens en back-ups door de Onderzoeker volledig vernietigd worden. Het is niet toegestaan de gecodeerde studiegegevens voor dezelfde doeleinden langer te blijven gebruiken, behoudens toegekende verlenging. Mochten de doeleinden reeds vóór het vervallen van die termijn zijn bereikt, dienen de gegevens en back-ups nog voor afloop van deze termijn door de Onderzoeker te worden vernietigd, met name meteen nadat de doeleinden zijn verwezenlijkt.

F. AANGIFTE

30. De Onderzoeker dient, voordat wordt overgegaan tot één of meer volledig of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerkingen van de gevraagde gecodeerde gegevens die voor de verwezenlijking van de vooropgestelde doeleinden bestemd zijn, daarvan aangifte te doen bij de Commissie.

G. BEVEILIGING

G.1. Consulent inzake informatieveiligheid

31. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een consulent inzake informatieveiligheid beschikt, wiens identiteit tevens werd meegedeeld.

G.2. Veiligheidsbeleid

32. Uit de door de Onderzoeker meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt.

33. Uit het veiligheidsevaluatieformulier dat de aanvraag tot mededeling van de gegevens en het vertrouwelijkheidscontract vergezeld, kan opgemaakt worden dat op 14 vragen/eisen inzake veiligheid er kennelijk 9 gerealiseerd zijn, 4 in het vooruitzicht worden gesteld (2 voorzien voor 2008-2009, de andere 2 weliswaar zonder een einddatum of een raming in de tijd op te geven). Eén eis (*"Hebt u voorzien in urgentieprocedures bij veiligheidsincidenten waarbij persoonsgegevens betrokken zijn ?"*) is volgens de verzoeker zogenaamd niet van toepassing, terwijl het een eis betreft die in de ogen van de Commissie wel degelijk toepasbaar op de verwerking van (gecodeerde) persoonsgegevens, maar dus kennelijk niet werd gerealiseerd noch in het vooruitzicht wordt gesteld.

34. In verband met de veiligheidsmaatregelen stelt de beheersinstelling in het technisch en juridisch advies:

- er wordt niet vermeld hoe de CD-Rom zelf beveiligd of bewaard wordt;
- enkel password op de notebooks lijkt niet afdoende als beveiliging van de gegevens; bij diefstal van de notebooks, zijn de gegevens bij gevolg makkelijk terug te vinden;
- er wordt nergens vermeld hoe de notebooks zelf beveiligd worden, noch waar deze gebruikt gaan worden;
- er is geen procedure voorzien bij incidenten waarbij persoonsgegevens betrokken zijn; noch is er voorzien dat de geldigheid en de doeltreffendheid van in de tijd ingestelde organisatorische en technische maatregelen garant kunnen staan voor de veiligheid van de persoonsgegevens.

35. De beheersinstelling adviseert daarom om de ontbrekende documenten en procedures op te stellen om de veiligheid van de data beter te garanderen. De Commissie volgt deze suggestie van de beheersinstelling en vraagt dus dat de Onderzoeker verhoogde beveiligingsmaatregelen in acht neemt. Dit is des te meer het geval nu een deel van de gevraagde data betreffende de ouders van de kinderen gezondheidsgegevens zijn (artikel 7 WVP) en nu de Onderzoeker een cyclische verwerking van elk nieuw beschikbaar EU-SILC-bestand in het vooruitzicht stelt in bijlage 2 van het vertrouwelijkheidscontract.

G.3. Verantwoordelijke natuurlijke persoon

36. De identiteit van de verantwoordelijke natuurlijke persoon werd meegedeeld. Deze persoon is persoonlijk verantwoordelijk voor het naleven van alle verplichtingen m.b.t. de uitvoering van de wet openbare statistiek, de WVP, hun uitvoeringsbesluiten, elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van de Commissie, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

37. Deze persoon zal daadwerkelijk toezicht uitoefenen op de rechtmatige aanwending van de verstrekte gegevens.

38. De maatregelen waarvan sprake in G. 1. t.e.m. G.3., die de bescherming en de veiligheid van de verstrekte studiegegevens moeten verzekeren, zoals vereist door artikel 16 WVP en artikel 15bis wet openbare statistiek, zijn doeltreffend, indien ze strikt worden gecontroleerd en (op)gevolgd in de praktijk.

G.4. Personen die de studiegegevens gebruiken en de lijst van deze personen

39. Een deel van de gevraagde data betreffende de ouders zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 7 van de WVP (gezondheidsgegevens).

40. De Onderzoeker moet, gelet op de gevoelige aard van deze gegevens, hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 naleven, hetzij:

-een lijst opstellen waarop de (categorieën van) personen vermeld worden die de meegedeelde gegevens zullen gebruiken. Deze lijst zal voortdurend geactualiseerd en ter beschikking van de Commissie gehouden worden;

-deze personen moeten gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling. Minstens zullen deze personen een verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens te bewaren;

-in de aangifte van de geautomatiseerde verwerking van de verkregen gegevens wordt melding gemaakt van de wet of verordening op grond waarvan de verwerking van dergelijke persoonsgegevens is toegestaan.

G.5. Scheiding van andere verwerkingen

41. De Onderzoeker dient onderhavige verwerking van onderhavige gegevens voor onderhavige doeleinden gescheiden te houden van de andere verwerkingen van persoonsgegevens die hij eventueel onder zich heeft.

G.6. Verbod op decodering

42. De Onderzoeker dient er zich contractueel toe te verbinden alle mogelijke middelen te zullen inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde persoonsgegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald.

G.7. Koppelverbod

43. De Onderzoeker mag geen pogingen ondernemen om de bekomen persoonsgegevens te koppelen aan persoonsgegevens die reeds met toepassing van andere machtigingen aan de Onderzoeker werden overgemaakt.

G.8. Vertrouwelijkheid

44. De Onderzoeker verbindt er zich toe de vertrouwelijkheid van de studiegegevens in acht te nemen en ervoor te zorgen dat de studiegegevens uitsluitend gebruikt worden door leden van zijn/haar eigen personeel, met het oog op de uitvoering van het bedoelde onderzoek.

H. ANDERE GEBRUIKSVOORWAARDEN

H.1. Verspreiding resultaten

45. Uit de stukken blijkt dat er enkel percentages zullen gepubliceerd worden.

46. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.

47. Tenminste vijftien dagen vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan ADSEI ter inzage voorleggen.

H.2. Controle

48. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van de Commissie te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing van de Commissie, de bepalingen van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.

49. Op eenvoudig verzoek kan de Commissie toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing van de Commissie, de bepalingen van de wet openbare statistiek en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

I. HET VERTROUWELIJKHEIDSCONTRACT

50. De studiegegevens worden medegedeeld aan de Onderzoeker krachtens een vertrouwelijkheidscontract tussen ADSEI en de Onderzoeker.

51. Het vertrouwelijkheidscontract, dat als bijlage werd gevoegd bij de aanvraag tot mededeling van de gegevens, legt de voorwaarden vast waaronder de gegevens door ADSEI doorgegeven en door de Onderzoeker gebruikt mogen worden.

52. Het vertrouwelijkheidscontract bevat minstens de wettelijk verplichte vermeldingen als bepaald in artikel 15bis wet openbare statistiek, waaronder de duur van het vertrouwelijkheidscontract, die, in de ogen van de Commissie, wordt gesloten voor de duur van één jaar. Dit laatste betekent geenszins dat na afloop van deze contractuele termijn, de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf mag worden doorbroken. Die laatste moet dus onbeperkt in de tijd worden gerespecteerd.

53. De contractuele bepalingen die te maken hebben met privacy en vertrouwelijkheid die in het vertrouwelijkheidscontract staan, zijn opgenomen in onderhavige beslissing van de Commissie, waardoor personen vreemd aan het vertrouwelijkheidscontract zich ook kunnen wenden tot de Commissie, dat aldus de naleving van de voorwaarden waaronder de gegevens door de Onderzoeker gebruikt mogen worden kan controleren.

III. ALGEMEEN BESLUIT

54. De Onderzoeker dient bij de verwerking van de verkregen persoonsgegevens rekening te houden met de WVP, de wet openbare statistiek, hun uitvoeringsbesluiten en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de bepalingen van de onderhavige beslissing van de Commissie, en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract tussen ADSEI en de Onderzoeker.

IV. SPECIFIEK BESLUIT

55. Na beraad is de Commissie van oordeel dat volgende elementen ontbreken en/of moeten bijgewerkt of weggewerkt worden:

- enkel de gegevens van het Vlaamse Gewest mogen overgemaakt worden, rekening houdend met de territoriale bevoegdheid van de Onderzoeker;
- een gelijkschakeling tussen de onderzoeksduur en bewaarduur van de gegevens op één jaar;
- een vertrouwelijkheidscontract voor één jaar, na afloop waarvan de vertrouwelijkheid van de gegevens zelf onbeperkt in de tijd moet worden gerespecteerd;
- de Onderzoeker moet, gelet op de gevoelige aard van een deel van de gegevens, hoofdstuk III van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 naleven;
- de Onderzoeker moet verhoogde beveiligingsmaatregelen in acht nemen, aangezien een deel van de gevraagde data gegevens betreffende de gezondheid zijn.

OM DEZE REDENEN,

De Commissie,

Machtigt ADSEI om de hoger vermelde persoonsgegevens onder de hoger vermelde voorwaarden mee te delen aan Kind & Gezin (afdeling Algemene Diensten);

Keurt het vertrouwelijkheidscontract dat er bij hoort onder de hoger vermelde voorwaarden goed.

Voor de Administrateur m.v.,
Het Afdelingshoofd O&RM

De Voorzitter

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere